

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS, DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA
TELÉFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'60. — ESTRANGER, 2'50

“El Kaiser no ha querido esta guerra.” (De la premsa germanòfila.)

Les llàgrimes del cocodril.

L'Inductor

La gent de l'extrema dreta, davant la vaga general de l'any passat, ha repetit la seva cantarella: «Els inductors, els inductors han d'ésser castigats!»

Aquest crit és l'expressió de l'esperit inquisitorial que aqueixa gent encara duu a les entranyes. Els inductors, segons ella, són els qui provoquen els fets, els qui atien el poble, els qui venten el foc de les lluites socials. I així presenten com a inductors als propagandistes de les idees avençades i als directores de les organitzacions polítiques i socials d'esquerra. El crit contra els inductors és un crit contra les idees, contra els principis, contra la llibertat de pensament.

Però heu's-aquí que el debat sobre la vaga general d'agost que al Congrés està desenrotllant-se, està provant d'una manera evident que aquell moviment va ésser provocat, que hi va haver qui va volguer-lo, que algú va acostar el foc al barril de pólvora perquè es produís l'explosió. Aqueix algú sí que mereix el nom d'inductor. I aqueix inductor sí que mereix un exemplar i implacable càstig.

Qui va ésser l'inductor? Ben clar s'ha vist. Va ésser don Josep Sánchez Guerra, aleshores ministre de la Governació. L'inductor Sánchez Guerra, va fer impossible la solució de la vaga ferroviària, a fi de provocar la general i de posar davant per davant, com a enemics, el poble i l'exèrcit.

Ja ho sabeu, doncs, gent de l'extrema dreta, l'inductor és don Josep Sánchez Guerra, gros personatge conservador i gran creu de Carles III.

Esperem que vosaltres, els de l'extrema dreta, els qui vau combatre l'amnistia, demanareu ara que es processi, s'empresoni i s'afuselli a l'Inductor.

Socialisme centralista

INVITAT per l'Institut d'Estudis Catalans, En Fabra Ribas, el jove lluitador, ha donat un curs de vulgarització d'idees socialistes. En la seva darrera conferència—escrivim el dijous—per a afermar el seu nacionalisme, va impugnar tots els nacionalismes. En ells hi anava enclòs, naturalment, el nacionalisme català.

Per què aquesta dèria unitària dels socialistes espanyols que en pocs dies, En Prieto des del Parlament i En Fabra Ribas des de l'Institut d'Estudis Catalans, han combatut les llibertats nacionalistes? Resulta curiós que finides les velles controvèrsies entre socialistes i anarquistes ressucitin, en les seves aplicacions espanyoles, les seves antigues diferències. L'anarquisme fou federalista; el socialisme, no. Kropotkine i Bakunine, sentien fervorosament les lluites nacionalistes, i aquí a Espanya, molts dels seus deixebles foren, espiritualment, nacionalistes. Davant del problema de Catalunya, el socialisme marxista se mostrà sempre advers, mentres en l'anarquisme florien, dispersos, apassionaments de vegades famèlics, per les llibertats catalanes. En català se feren moltes propagandes catalanes. De l'anarquisme procedeixen molts catalanistes. Del socialisme, ningú. I que alguns que forem anarquistes i que tenim la fe catalana, iniciem un emmotllament al socialisme, altra volta ens trobem amb l'hostilitat antinacionalista del vell socialisme.

Ens ha semblat, a través de les síntesis periodístiques, engloba foscament, En Fabra Ribas, les diversitats nacionalistes, confonent la que podríem nomenar hiperestèsia patriòtica, amb l'espontani sentiment nacional. No es tracta de rebutjar el xovenisme i la xenofòbia, car ningú els accepta, sinó de precisar dues coses: a) Si els pobles poden deixar la seva ànima com una roba inservible, contrariant els manaments de la naturalesa—i això no és una frase desgastada i buida—per a complaure una teoria socialista de nivellació universal. b) Si el socialisme admet o combat el fet nacionalista, no la que podríem dir elefantiasis patriòtica, sinó el dret tan sagrat com el de l'home a les llibertats fonamentals, com el dels pagesos a la terra, d'un poble oprès o desvirtuat a viure la seva voluntat. Tot lo altre és literatura.

Tota la guerra gira entorn d'aquests principis, i resulta estrany que En Fabra Ribas caigui en ideologies «d'avant guerra». Que hem de combatre els imperialismes i la guerra, que hem de marxar vers les fraternitats nacionals, que hem de substituir les arcaïques rencúnies territorials per les fraternitats... Sí, sí, mil vegades ho hem escoltat en els mítings i ho seguim llegint, però lo pe-rempitori i inexquívole és això. En Fabra Ribas reconeix el dret d'Irlanda contra Angla-

terra o la voluntat britànica contra la irlandesa? ¿Preconitza la constitució de la Iugo-Slàvia, o la permanència de la llei imperial austriaca? ¿Admet la lliberació finlandesa o la rebutja? ¿Vol el retorn a França de l'Alsàcia-Lorena, o que segueixin rosegades pels germànics? I ja arribats a Catalunya ¿quina és la posició? Si existeix una llengua catalana orgànica i literària ¿podem reivindicar la seva oficialitat? Si posem un dalit de política pròpia i de lleis nostres ¿admetem la llegitimitat d'un parlament català? I si tremola per la pèrdua de les fictícies unitats hispàniques ¿creu que una federació, basada en les llibertats nacionals, perjudicaria a la convivència espanyola, que aleshores s'enfortiria amb la lliure coordinació de totes les varietats?

En últim terme, En Fabra Ribas, socialista, hauria d'esbrinar, particularitzant, el contingut de llibertat, cultura, utilitat i fins d'internacionalisme, que aporten les reivindicacions nacionalistes. El catalanisme, per exemple, ha estat, com cap altre moviment espanyol, una acció nacionalista, i un dels nostres planys és de que no ho sigui més. Aquests llegionaris catalanistes que lluiten, a França, per la llibertat dels pobles, en són un exemple. Aqueixos quadres que en l'Exposició d'Art, segueixen l'escola francesa, que és la del món, en són un altre. L'Institut d'Estudis Catalans, que atrau i rep les seleccions europees, el de més noble eficàcia. I En Fabra Ribas, explicant socialisme en una càtedra catalana, i davant d'un auditori nacionalista i socialista en sa majoria, l'exemple més recent i més pràctic.

Pateix el nostre amic una ofuscació, comprensible en qui com ell, cosmopolita fervid, voldria els homes enquadrats entre unitats, però, an aquí—i tanquem amb aquesta insinuació les anteriors—el futur socialisme o serà català o una mena de ferrouxisme enraonat, amb un mínuscol pervindre.

PARADOX

Parlant amb En Gori

En qüestions de política no m'ha agradat mai interrogar als prohoms. Nostres eminències, al trobar-se davant d'un periodista, s'inflen com un galapat i engeguen quatre besties o arrengheren una dotzena de paraules buides. En Gori és un antic teixidor a la ma que no té ni rals ni estudis però posseeix un tresor en sentit comú i és un observador de doble vista.

Vaig trobar-lo al Parque prenent l'ombra i després del jola, noi! acostumat, vaig preguntar-li:

—I, doncs, Gori, què farà aquest govern?
—Es massa d'altura, Jeph. No farà res. Li

fora massa fàcil fer coses de profit per a que poguem esperar-ne res de bò.

—Això sí que no ho entenc.
—Bé és prou clar. Aquí a Espanya tant els individus, com els organismes, com les multituds, fan sempre al revés de el que podrien i deuriem fer.

—¿Voleu dir?
—Fixa-t'hi. Són les tres de la matinada, l'home té son i es fastigueja; lo natural fora que se'n anés al llit; doncs, te peresa d'anar-hi. Són les vuit del dematí, a les nou ha de ésser a l'oficina o al despatx; doncs, no's lleva. Tens dolor a un genoll i et convidaria masatge: no't fregues; tens granitxons i no't convé tocar-los, te'ls rasques. I sempre fas al revés de lo que voldries i de lo que et convé.

—Teniu raó.
—Les multituds fan el mateix. Impera una reacció desenrenada, estan quietes; hi ha un govern tolerant, vinguen revoltes.

—Ja és veritat, ja.
—Doncs els governs fan el mateix i aquest farà com els altres. Quan mana un partit poc arrelat a l'opinió i amb una cama al cemen-tiri, vinguen grans projectes i plans gegantins per a dissimular la seva feblesa. Resultat, res. Quan, com are, hi ha un govern que té l'apoi de tots els partits monàrquics, i el lluitament de cada ministre podria traduir-se en major glòria pel partit que representa, ni plans ni projectes verdaderament útils. Si un se'n presenta, surten desseguida els legalistes a entrebancar-lo. Es convenient la revolució desde arriba que deia aquell, però la revolució des de dalt o des de baix, s'ha de fer passant per sobre de les lleis i aquest govern, que podria fer-ho, tampoc ho farà.

—Es a dir, Gori, que no en podem esperar res de bò?

—Ni gota. El menys que podria fer és vetllar per la nostra dignitat i, ja ho veus, la deixa trepitjar constantment per Alemanya.

JEPH DE JESPU

ÈTICA... CAMBONISTA

Què és tot aquest rebombori?
Volen dir-me què és això?
S'estranyen del gori-gori que està cantant En Cambó?

Dons no hi ha dret a protestes ni a pensar mal del leader; no estan els temps per a festes i En Cambó té molt que fer.

No és igual ésser ministre que estar a l'oposició; no toquem doncs el registre aquell que fa tanta pó.

Ja assentats a la poltrona dels monàrquics ministeris, li devem a la corona nostres xellis i llibris.

Si la gana ens ha aplacat que patiem certament, ens toca ara fer bondat a nosaltres... Evident.

Mentre que la monarquia no ens tregui la menjadora no parlem d'autonomia, no disgustem la senyora.

Això ho havem de deixar (i a fe que no és cap menyspreu), per' quan ens vulguin donar una puntada de peu.

Aleshores, si senyò, de crida haurà arribat l'hora... fins que als amics d'En Cambó se'ls torni la menjadora.

C. S.

signades segons el nombre d'aquests. Així es deia la aliança franco-russa, la aliança anglo-japonesa, la Dúplice, la Triplice, etc. Alguna vegada se li donava un nom adjectiu, com el de la «Santa Aliança». Però és una novetat el donar a les aliances noms per l'estil d'aqueix de «Unió de les Armes».

Troblem que les denominacions d'aquesta natura escauen més a les societats professionals, recreatives i chorals, o bé als establiments amb porta oberta. Per aqueix camí, aviat veurem que les aliances entre els Estats reben noms com els següents: «La Flor d'Occident», «La Violeta europea» o «Els Bons amics».

Qualsevol diria que el nom de «Unió de les Armes» és bèl·lic i fatxenda. Fa, en efecte, un soroll de sabre. Però segons ha dit el canceller alemany comte Hertling, en unes declaracions fetes a un periodista hongarès, la tal aliança no és bèl·lica, ni agressiva, ni va contra ningú. Es al·liança de pau i de germanor. És una aliança pacifista. De pacifisme a l'alemanya, que ja sabem com és, per les mostres que n'hem vist.

Si el projecte es realitzés, la Mittel-Europa seria una realitat. Els dos Imperis centrals quedarien units dins una mena de confederació. No seria solament una unió militar, sinó també una unió econòmica i legislativa. Tant o més que el nom de «Unió de les Armes» li escauria el de «Unió de les Duanes».

En aquesta unió l'Àustria-Hongria faria el paper de víctima. I el millor que li pot passar, és que la victòria final dels aliats tiri per terra el plan elaborat en la recent entrevista de Guillem II, l'altívol, i Carles I, el ajupit.

FULMEN

No la queremos

Lo hemos dicho en la prensa de Madrid y lo repetimos aquí: la última amnistía, otorgada por esas Cortes de cortesanos y de cortesanas, no es de recibo. El Gobierno de calamidades nacionales nos ha engañado, nos ha timado. Maura es más amigo de Prometeo, que de Dante.

La amnistía tiene todos los caracteres de una farsa representada y tramada a medias, entre el Gobierno y las oposiciones, para sacar de presidio a los revolucionarios de ocasión y por equivocación, y dejar en él a los revolucionarios de verdad, a los que lucharon, a los que fueron cogidos con las armas en la mano, a los que agredieron a la fuerza pública. Así, la liquidación de los sucesos de agosto sigue sin hacer. Queda un enorme crédito de justicia a nuestro favor.

En la malhadada ley, últimamente votada, se ha concedido gracia y perdón precisamente a los que menos falta les hacían. Se ha amnistiado a los del Comité de huelga, que para nada lo necesitaban. En primer lugar, los del Comité no estaban en presidio más que de un modo oficial, es decir, retórico y falso. Lo del gorrito no era más que pura literatura. Desde el momento en que fueron elegidos diputados, si estaban en Cartagena era porque les daba la gana. Con el acta en el bolsillo, no tenían más que coger las llaves y marcharse. Al menos, yo, esto habría hecho.

Se ha comprendido también en la amnistía los delitos de pensamiento, a pesar de haber muy pocas víctimas de esta clase en las ergástulas. A Alfonso Pérez, que estaba preso por insultos al Ejército, lo amnistió la muerte. Yo, que tengo una condena por injurias, no he sido incluido en la ley reparadora. De pocos más tenemos noticia. El único caso de estos, verdaderamente «poignant», era el de Banzo. Banzo llevaba ya diez meses de prisión en la cárcel de Zaragoza y estaba condenado a ocho años de presidio por injurias al rey. Banzo entró boyante en la cárcel, y ha salido casi ciego y con el pelo blanco. Y nadie lo ha propuesto para diputado ni para la canonización, como a los del Comité.

Los que necesitaban la amnistía, no eran los periodistas que se paseaban tranquilamente por la calle, ni los revolucionarios que fueron sorprendidos haciendo heroica-

«Unió de les Armes»

Això no és, com podria semblar, el nom d'un centre militar de per aquí. «Unió de les Armes» és el nom que s'ha donat a la nova aliança en tramitació entre l'Alemanya i l'Àustria-Hongria.

No sabem qui deu haver tingut l'idea de batejar aqueixa aliança renovada. Les aliances acostumaven, fins ara, a rebre el nom dels seus components, o bé eren de-

mente la revolución en torno de una fuente de chuletas. Los que necesitaban la amnistía no eran los presidiarios diputados, que estaban en presidio de mentirijillas. Los que la necesitaban, eran precisamente los excluidos, los exceptuados por agresión a la fuerza armada, que son los que se batieron, los que se portaron como buenos, los que, traicionados y engañados por los jefes, se han perdido para toda la vida. Los que necesitaban la amnistía, eran los seiscientos soldados de Africa, condenados por deserción a cadena perpetua, y los seis mil ferroviarios condenados a hambre perpetua por haber creído los cuentos del domingo de los politicastro pescadores de actas. Los que necesitaban la amnistía eran los del *Numancia*, los de Benagalbón, Cenicero, Penagos, Cullera, Noblejas, Manzanares, Puerto del Son, etc. Los que la necesitaban eran Sancho Alegre, Jesús Vega, Marcelino Martell, Valero Solanas, José Castellví, María Solá.

Estos eran los que debieron ser amnistados o indultados, y no los que lo han sido. Estos, los que se han quedado en presidio, y no los que han salido, eran los buenos, los mártires. Para ellos pedíamos nosotros la amnistía. Por la libertad de ellos era por lo que nosotros clamábamos. Por su libertad seguiremos clamando mientras nos quede aliento. Para nosotros la campaña por la amnistía continúa. La última la consideramos como no dada, la consideramos partida nula. Esa jugada no vale. «Hunc nolo» como dicen en los Tribunales para recusar los testigos. A este no lo quiero. Pues a este esperpento legal, llamado amnistía, tampoco nosotros lo queremos.

ANGEL SAMBLANCAT

Sonata LXXXVIII

ESTIMATS amics:

Avui sí que no vos puc parlar de coses de casa, ja que fa dies en soc fóra i encare més que no lleixo cap diari de Barcelona. Mireu ara, quan vos estic escrivint, sento un gran aldarull que resigna que ha caigut la bola del ministeri de la Governació.

Aquí a Madrid, tothom esperava amb un gran interès el discurs d'En Cierva, però nois els hi ha caigut l'ànima als peus i quan sentiren que si mai podia tornar a fer lo mateix que havia fet, tothom digué:

—Si, eh? fa bé d'advertir-nos.

Es bo l'ésser cavall o Cierva per no recordar-se'n de que gat amb aigua sola ne té prou i anar-lo a amansir ensenyant-ni de bullenta.

En fi, es veuen tantes coses...

Lo que no pot negar-se que ha agradat per aquí són les embestides que al projecte de passeig marítim han donat l'anomenat Cierva, la patum de'n Romeo i aquest fulano diputat per no sé on i de pàtria desconeguda, que's diu Fournier, que defensava als concessionaris de sorra.

Que si l'Ajuntament no té solvència, que si es puliran els terrenes que els hi donguin i no faran res, que si no hi ha projecte fet, etc., etc. Fins al pobre Ribalta li diuen campió del projecte perquè és l'amo dels Orientals. A tot se'ls ha contestat degudament, però a un dels impugnadors se li ha ocorregut cridar: *No me toquéis al ejército!* I la cosa ha canviat d'aspecte, sembla com si la gent s'hagi espantat i quan el burinot de'n Bugallal, amb veu campanuda, ha dit:

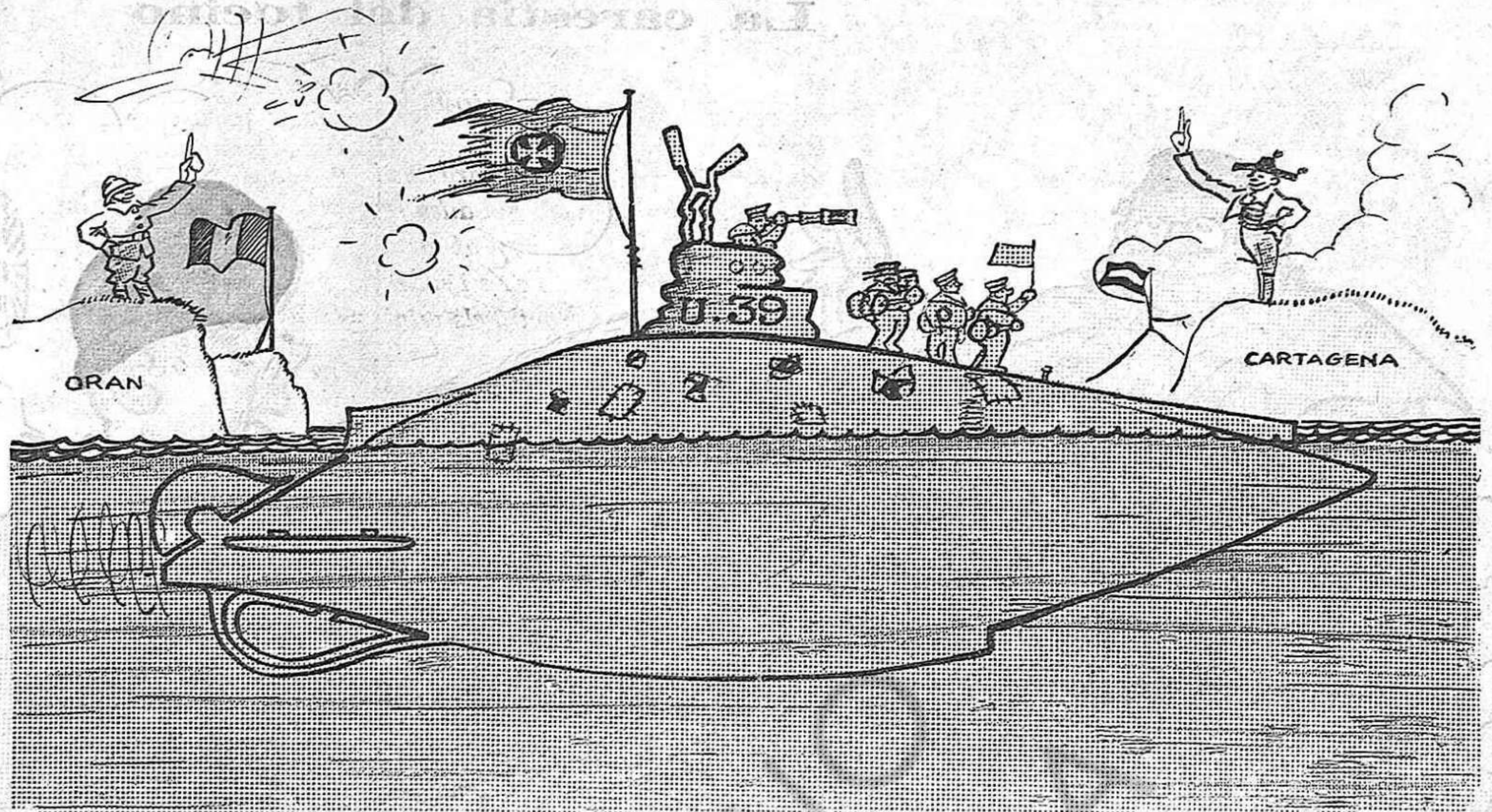
El resultado de esta concesión, tal como el artículo 2.º está, es que el dominio de la costa en un largo trecho queda desnacionalizado por el Municipio, que la nación desaparece.

Ja havia sortit la idra que creiem enterada. Separatisme en porta? Ah! *Muy bien en todos los lados de la Cámara.*

I en Cambó es veu obligat a demanar que es retiri el dictamen per a modificar l'article atentatori a l'integritat del territori que és la pàtria. Cregui, don Francesc, cada vegada que vostè mogui els dits aquesta gent veurà fantasmes.

Un altre debat molt divertit és el de la ensenyança; parla cada fulano que tindria d'anar a estudi! Hi ha un tal senyor Roselló, que crec que és de Mallorca, que en lo de ensenyança pensa completament diferent de un sant capellà que tingué la desgràcia de aguantar-me a mi i molts altres per l'estil.

En Jan Espanyol, content

-Visca salau!... Seixanta vaixells a pico, bé valen la caça d'un submarí averiat.

Aquell sant varó deia que li portaven els nois perquè, a mida del seu saber, els ensenyés o els fessin ensenyar llatí, geografia, matemàtiques, física, química, etc.; ara, que en lo referent a modors, que els ensenyés son pare. Pot-ser això és una mica radical, però no és imbècil, perquè ja indicava on podiem anar a cercar lo altre. Lo d'En Roselló fa riure més; aquest voldria que del Ministeri d'Instrucció Pública se'n digués d'Educació Pública; tant se li endona que sapiguen de llegir els nois, però vol que diguin els americans:

—Espanoles, niños bien educados.

L'ideal d'aquest senyor fóra que tots ens sembléssim an aquelles vaques de mar que surten a la foga blanca de Rudyard Kipling, que no sabien parlar, ni nedar, ni fer res de res, però que's passaven el dia fent salut.

Aquí tot-hom està malalt; és una passa rara, sembla que hagin repartit una pallassa general; hi ha qui, ademés, té mal de cap i qui mal de ventre, però dels ossos com trençats no se'n ha lliurat ningú i jo menys que ningú.

I fins la setmana entrant, que si Déu vol beurem junts, fent-ho a la meua salut.

MORITZ LIV

ADEU, MAIG!

Mes de les flors perfumades, mes dels somnis celestials, amb quina poca consciència ens has estat enganyant! El dia que aparegueres, tots vam dir: —Ja és aquí el maig!, el missatger de la ditxa i de la fraternitat. Sota el mantell de ses aies, que de coses diu als mortals, totes bones, totes dolces, totes tendres, totes grans. Mireu quin efluvi màgic de ses mans rosades cau... Ah!... Serà que també ens porta la tan desitjada pau?

No l'has portada, maig pèrfid! Ben al contrari: al teu pas, sembla que el sol de la guerra brilla més ardent que mai. Hem anat comptant els dies, tremolosos, anhelants, esperant que sonés l'hora... Serà avui?... Serà demà?... I no ha sonat!... Tes promeses tan sols s'han complert en part: ens has portat les maduixes, ens has portat els jorns llargs, els pintats clavells, les roses, el mar pla, l'aire suau, les lleugeres orenetes... però no has portat la pau.

Pocs dies de vida et resten, i ja no és probable, maig, que lo que a l'entrar no feres ho facis a l'acabar. Per què vares engrescar-nos amb ta vinguda triomfal? Per què els nostres caps omplires amb tants ensomnis brillants? Que les papellones volen; que l'oreig és dolç com mai; que'ls ocells, alegres, salten; que als camps ja hi madura el blat; que la fresca platja ens crida; que la muntanya ens atrau... però què'n farem, si en canvi no ens has volgut dur la pau?

Adéu, histrió ridícol, maig de l'any 18, farsant!... No és pas això lo que ens creiem quan vas començà a regnar. Saps lo que dirà l'Història al parlar de tu? Dirà: Fou un maig de molta llengua, però de fets molt migrats. Va portà uns quants dies macos, «toros», curses de cavalls, festes de la flor, sardanes, banquets al Tibi i al Parc, trescents certaments poètics, nits belles i un cel molt blau però, amb tot i ses agalles, no va saber dur la pau.

C. GUMA

Notes de fóra

Castelloit, 22 Maig.—Tenim en nostre poble un Vicari que ha equivocat l'ofici. La seva verdadera ocupació fóra fer de bugadera. Ara les agafa contra els republicans de Castelloit, especialment els del Centre Fraternal; a l'home li sap greu que tinguem casa pròpia, amb Cooperativa i que tot el jovent del poble sigui dels nostres. Ara, que mossèn Manel (a) Bugadera, ens vol fer la competència montant una altre societat, on vol posar-hi flamenc i camareres per a pendre'ns el jovent.

Creu-me Manelet, cuida't de les icas de Maria i no et fiquis amb coses que no són de la teva feina.

Dugues paraules al Pare Rector. Escursi la llengua al seu vicari, i vostè atengui més a les màximes cristianes, no fent judicis temeraris contra persones.

UN BOTÓ DE MOSTRA

RERQUE es vegi de quina manera van les coses d'Espanya, per a donar a entendre de quina manera alguns representants del nostre paternal Govern desempenyen el seu comès fora de casa, anem a contar un cas

succeït a un amic nostre, de quin cas nosaltres n'hem sigut també testimonis.

L'amic de referència, tingué necessitat de anar a treballar a França. Eixí d'Espanya a darrers de gener o primers de febrer, de l'any corrent. A Puigcerdà rebé una carta del que havia d'ésser el seu patró, demanant-li que li portés una miqueta de tabac, doncs allí els fumadors eren sotmesos a una dieta dolorosa.

L'amic, comprà una dotzena de paquets; els gendarmes francesos l'escorcollaren i li imposaren una multa de vuitanta francs, que l'interessat es negà a satisfer.

El portaren a la presó; en ella va passar-hi 17 dies, al fi dels quals fou expulsat de la veïna República.

Nosaltres estranyàrem no sapiguer res de l'amic, fins que la seva família va preguntar-nos, ignorant el que li hauria succeït, tement una desgràcia. Escriguérem al cònsol espanyol, a Perpinyà, el 27 de febrer.

Als cinc o sis dies d'haver escrit, nosaltres, rebérem la visita de l'amic de referència, qui ens explicà el calvari acabat de referir.

Lo xocant és lo que ha vingut després, o sigui una carta del cònsol d'Espanya, a Perpinyà, amb fetxa 26 de març comunicant-nos que l'amic per qui nosaltres ens interessàvem treballava en un forn d'Espira de l'Agly i que disfrutava de plena salut.

De manera que el nostre amic no va anar a treballar a la casa esmentada pel senyor cònsol, sino que fou detingut i estranyat després.

De manera que quan el cònsol escrivia la carta que posseim feia prop d'un mes que el nostre amic tornava a ésser a Espanya.

Es una enormitat la comesa pel nostre representant a Perpinyà, o és una prova pallesca de l'escassa cura que en certa mena de assumptes posa dit senyor.

Podia haver-li succeït, al nostre amic, una desgràcia i la família tan satisfeta davant de les manifestacions tranquil·litzadores del senyor cònsol!

Com ho fariem per a fer-li sapiguer, al senyor cònsol d'Espanya a Perpinyà, que una altra vegada deuria tenir més compte en tirar-se planxes tan groixudes com aquesta? És que s'ha figurat que les angúnies d'una família no són mereixedores d'una mica més de respecte? S'ha cregut, pot-ser, que la vida d'un súbdit d'Espanya és una cosa com una joguina?

J. COSTA I POMÉS

La carestia del tocino

—No ho saps, Nofre?... A Barcelona sembla que han acabat els porcs.
—Ah, sí?... Digui, doncs, que ara seria l'hora d'enviar-hi el nostre?...

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 17 AL 23 DE MAIG DE 1918
Per terra

Al front occidental, han continuat els raids i les topades de patrulles. Els aliats no paren de burxar les línies enemigues amb l'objecte d'adquirir informacions relatives a la pròxima gran ofensiva alemanya. D'altre part, en alguns atacs parcials, els aliats han millorat les seves posicions. Es especialment remarcable l'atac prop del mont Kemmel, durant el qual els francesos van apoderar-se de les posicions enemigues en un front d'uns quatre kilòmetres, fent més de 500 presoners.

Al front italià, els italians s'han apoderat d'algunes posicions enemigues i han demostrat una gran activitat de raids i patrulles. I la anunciada gran ofensiva austriaca segueix fent-se esperar...

Al front de Orient, els francesos i els italians han atacat als austriacs per la banda d'Albània, avançant uns 20 kilòmetres cap al nord.

Al front de la Mesopotàmia, segueix l'avanc anglès.

Uns canots automòbils italians han realitzat un brillant i audacíssim raid contra la base naval austriaca de Pola, aconseguint penetrar al port i torpedejant repetidament un gran cuiracat del tipus del *Viribus Unitis*.

El vaixell patrulla francès *Ailly* ha destruït un submarí alemany, llibertant al capità i al primer oficial del vapor espanyol *Villa de Sòller*, que pocs dies abans havia estat torpedejat pel pirata.

Un destroyers anglès ha estat torpedejat per un submarí alemany, salvant-se part de la tripulació.

Per l'aire

Els *Gothas* han volgut bombardejar altre cop París, però no han pogut arribar a la capital, i només han llençat algunes bombes en una de les poblacions dels voltants. Hi ha hagut tres morts i alguns ferits.

En canvi han arribat els *Gothas* a Londres, on han causat 37 morts i més de cent ferits. Val la pena dir que han pagat molt cara la malifeta, ja que han estat abatuts cinc aeroplans.

Havent millorat el temps, l'aviació ha entrat en una nova fase d'activitat enorme. La superioritat aèria dels aliats s'afirma cada vegada més. Els avions enemics són destruïts diàriament per dotzenes. Cal senyalar, entre les proeses realitzades darrerament, el bombardeig de les rescloses de Zeebrugge i el raid aeri en ple dia sobre els edificis de la gran estació ferroviària de Colònia. També ha estat bombardejada la estació de Lardan, població alemanya del nord de Kalsruhe.

REPICS
A discussió d'una cosa tant sèria com els tràgics successos d'agost ha convertit el Congrés en un teatre de *género chico*.

Mentres En Largo Caballero fustigava valentment als homes del banc blau, aquests i els conills de guix de la majoria no paraven de fer xistos.

Fins En García Prieto, tan funeràri i climàteric per temperament, va atrevir-se a imitar els personatges de *La mala Sombra*.

—Los sucesos—va dir—ocurririeron en agosto, se discuten en mayo y los defiende Abril. (Abril és el nom de un diputat).

Vaja, que En Seca ho fa molt millor.

Una comissió de regidors formada pels senyors Duran, Mir i Companys ha anat a Madrid a gestionar lo de la reforma de la Llei Municipal.

La primera visita que feren fou al quefe del Govern.

La criada al obrir-los la porta, els preguntà:

—Que demanen al senyor Maura?

—Maura, sí—respongué En Mir i Miró.

I En Companys fent-li l'ullet i tocant-li el colze:

—Com havíem quedat, Maura sí o Maura no?

En Ventosa i Calvell ha vingut a Barcelona per a assistir al casament de una seva cunyada. Perquè no sé si ho saben que l'ex ministre regionalista se permet el luxe de tenir cunyades.

L'altre dia ho comentava un seu adicte lligaire:

—Mireu s'hi hauran influït en la família de aquest xicot les idees i les actuacions ministerials, que fins té germanes polítiques.

A Madrid i a Barcelona i en alguns altres punts d'Espanya hi ha actualment una passa de *dengue*. Un *dengue* benigne que dura cinc o sis dies i, encara, molts dels atacats ni menys han de fer llit.

Ben diferent d'aquella altra epidèmia peculiar d'Espanya, la germanofília que fa quatre anys que dura.

Aquesta sí que és greu; que ja ho diu la dita: Malaltia llarga, parenta de la mort.

De *Fiesta patriòtica* califiquen els diaris l'acte celebrat a Sant Quirse, de imposar unes medalles a dues dones que aleshores dels successos d'agost varen anar a avisar als del somatent dient-los: «Ara pugem els revolucionaris!»

I a les esmentades senyores els hi donen el nom de heroïnes.

Què diran, quan se'n enterin, les pobres animetes dels herois de Caney?

Un submarí alemany, cansat de fer desgràcies ha entrat al port de Cartagena.

Aqueix submarí és l'«U.-39».

Per ordre del Govern espanyol ha sigut internat al Arsenal.

I allí s'estarà... fins que fugi.

Perquè als nostres governants els fa molt respecte per no dir por aqueixa bestia submergible.

Es comprén, per això.

Deixeu-vos de un «U.-39».

Uh! Uh! Uh!

Llegim en un telegrama:

«Una de las subsistencias que se han

puesto baratas en Madrid es la merluza, que se vende a dos reales libra.»
Sempre ho havíem pronosticat, que tenint un ministeri d'altura abundarien els lluços.

Llegeixo.

«El Círculo de Renovación (monàrquics mauristes que's titulen sarcàsticament obrers) ha celebrado el cumpleaños de Su Majestad el Rey con una fiesta familiar.»

Familiar?
I tant en família com devien ésser!

Mossèn Ganyota havia observat que'l sagristà se li bevia el vi de dir missa.

Per a acabar amb aital abús escrigué a la ampolla un lleteret que deia: «Veneno».

Un dia el mossèn torna a atrapar al sagristà fent el trago.

—Què fas, desgraciat?... No ho veus que això és veneno?...

—Ja ho sé, però és que l'estimo tant, jo, a vostè, que... no'l vui sobreviure.

Cavallers: J. R. (Ampuries), P. A. P. (Laviol), Alej (Mines de Surroca), Un de Palafrugell, S. B. R. (Malgrat), F. G. S., E. P. i S. (Ripoll), F. (Palamós) i Pep de la Riera (Sabadell): Amb molt sentiment nostre, no'ns és possible insertar les seves correspondències, per variès raons.
—Un soldado de Infantería: No'ns convé ni per nosaltres ni per vostè.—B. Saballs: Gràcies pel bon intent, però no'ns té utilitat.—J. O. M. (Madrid): Lo mateix devem dir-li a vostè.—Gaspar Torrente: I a vostè una cosa per l'istil.—Feliu (Port-bou): Ben pensada, però bastant defectuosa de forma.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUEJOLA, carrer del Olm, número 8